

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2008

**ΜΑΘΗΜΑ: ΤΟΥΡΚΙΚΑ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6 Ιουνίου 2008
ΩΡΑ: 11.00-13.30**

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

**Όλες οι απαντήσεις να γραφούν στο τετράδιο απαντήσεων.
Πριν από κάθε απάντηση να σημειώνετε τα στοιχεία της ερώτησης.**

BİRİNCİ BÖLÜM: KOMPOZİSYON

(30 puan)

Aşağıdaki konuyla ilgili 150- 200 kelimelik bir kompozisyon yazınız.

Meslek seçiminde ailenin ve okulun bugünkü rolüyle ilgili yorum, fikir ve öneriler.

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA PARÇASI

(30 puan)

Aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

Renklerin Gizli Dünyası

“Hayatınızın rengi nedir?” diye sorulduğunda herkesin farklı cevaplar vereceğini tahmin edebiliriz. Verilen cevaplar kişinin o anki ruh hâlini yansıtmakla birlikte genel hayata bakışını da gösterebilir. Siyah, beyaz, sarı, yeşil, mavi gibi renklerin bir anlamı olduğunu ve kişinin ruh hâlini yansıttığını bilmeyen yoktur.

Mutsuz ve karamsar bir insanın daha çok gri ve siyah renkler giydiği, sonbahardaki gri bulutların insana üzüntü verdiği, kapalı havalarda insanın daha çok karamsar olduğu dikkatinizi çekmiştir. Sonbaharın rengi, güneşin solgunluğu, yaprakların sararması, yağın yağmurlar ve gri renkli bulutlar insana daha çok hüznü ve ölümü hatırlatır.

Mutsuzluğun tam tersi olarak mutlu ve yaşama sevinci fazla olan kişilerin daha çok kırmızı, sarı, turuncu, yeşil ve mavi gibi renkleri seçtiğini ve kişinin canlılığıyla bu renklerin ne kadar uyum sağladığını görürsünüz. Her ilkbaharda yeşeren ağaçlar, rengârenk çiçekler, gökyüzünün berrak maviliği, güneşin sapsarı rengi insanlarda güzel duygular uyandırır. İlkbahar, insanda yeniden canlanmayı, hayatın neşesini ve mutluluğu çağırır.

Renkler bilinç dışına hitap ederek, insanın hayatına yön verir. Renk seçimi günlük işlerinizi, iş faaliyetlerinizi, moral durumunuzu etkilemektedir. Bu nedenle renklerin gücünü kullanan kişiler daha başarılı, daha mutlu ve daha verimli olabilir.

Erkeklerin en çok sevdiği renkler yeşil, mavi, turuncu ve mordur. Kadınlar ise pembe, açık mavi ve leylâk rengini severler. Çocuklar da kırmızının her çeşidinden ve parlak renklerden hoşlanırlar. Psikoloğlara göre kırmızı, canlılık ve öfkeyi; sarı, ferahlık ve genişliği; mavi, ılımlılık ve korunmayı, yeşil de sevinç ve durgunluğu gösterir.

Mimarlar uzun zamandan beri renklerin insanlar üzerindeki etkisinden faydalanmaktadırlar. Açık renkler odayı hem geniş hem de daha yüksek gösterir. Avrupa'da intiharları engellemek için köprüler daha canlı renklere boyanmıştır. Ticaret hayatında da renklerin etkisini görmekteyiz. Yarışçılar, parlak kırmızı ve sarı arabaları; kadınlar ise krem ya da açık mavi arabaları tercih ederler. Görüldüğü gibi renklerle insan hayatı iç içedir. Renkler, aslında insanların bir hayat tarzıdır.

A. Doğru mu? (D) / Yanlış mı? (Y)

(5 p.)

	Doğru	Yanlış
1. İnsanların çoğu aynı rengi severler.		
2. Renkler sadece insanın ruh hâlini gösterir.		
3. Karamsar insanlar, daha çok, koyu renkli elbiseler seçerler.		
4. Renklerin kişinin ruh halini yansıttığını herkes bilmez.		
5. Sonbahardaki renkler insana hüznün verebilir.		

B. Uygun seçeneği işaretleyiniz.

(5 p.)

- Yaşama sevinci fazla olan kişiler ... tercih ederler.
 - daima kırmızı, sarı ve turuncu renkleri
 - daha çok açık renkleri
 - daha çok koyu renkleri
- İlkbahar, insana hayatın neşesini ...
 - hatırlatır.
 - akla getirmez.
 - sağlar.
- İlkbaharda yer alan doğanın değişimi insanları ...
 - uyandırır.
 - duygulandırır.
 - sevindirir

4. Renklerin gücünden faydalanan insanlar ...
 - a. daha iyi sonuçlar elde ederler.
 - b. diğer insanların hayatını etkilerler.
 - c. çevrelerindeki insanları daha mutlu ederler.
5. Renkler insanın ... etkiler.
 - a. vücudunu
 - b. hayatını
 - c. mali durumunu

C. Sorulara tam cevap veriniz.

(10 p.)

1. Renkler insanın hayatını nasıl yönlendirir?
2. Neden renklerin gücünü kullanan insanlar daha mutlu olabilir?
3. Renklerin ifade ettiği duygular hangi bilim dalı tarafından incelendi?
4. Küçük bir oda nasıl daha geniş ve daha yüksek görünebilir?
5. Avrupa'daki köprülerin daha canlı renklere boyanmasının etkisi olumlu mu, olumsuz mu?

Ç. Aşağıdaki kelimelerin karşıtlarını metinde bulunuz.

(4 p.)

1. iyimser \neq
2. cansızlık \neq
3. solgun \neq
4. neşe \neq

D. Metinde altı çizili olan ifadelerini kullanarak cümle kurunuz.

(6 p.)

1. açık renkler
2. iç içe
3. hayat tarzı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İLETİŞİM - GRAMER - SENTAKS

(40 puan)

A. Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde eşleştiriniz.

(5 p.)

1. Dün gece hiç uyumadan	a. bol bol su içilir.
2. İyi Türkçe öğrenmek için	b. araba lâzım değil.
3. Sinema yakın, gitmek için	c. bir gol kaçırdık.
4. Yazın sıcakta	d. Türkiye'de yaşamak şart.
5. Oyunun beşinci dakikasında	e. sabaha kadar çalıştım.

B. Doğru cevabı seçerek cümleleri tamamlayınız.

(10 p.)

- Lütfen içeri ... girin.
a. teker teker b. teker c. bir bir d. tek tek
- Keşke bu evde mutlu yıllar ...
a. oturuyorsan b. oturursan c. oturuyordun d. otursan
- Böyle bir şeyi nasıl yapabildin! Bunu senden ...
a. beklenir b. beklerdim c. beklenirdi d. beklemezdim
- Hiç vakit ... işe dönmeliyim.
a. kaybederek b. kaybetmeden c. kaybederken d. kaybedip
- Ayşe bir ayda 10 kilo... kocası ona pırlanta yüzük alacak.
a. verebilir b. kaybederse c. verirse d. kaybedebilir
- Onlar ... o kadar mutlu değildi.
a. bekârlar b. bekârken c. bekâr d. bekârsa
- Ahmet kredi borcunu ... borcu çok artmış.
a. ödeye b. ödeye ödeye c. ödemeye ödemeye d. öderken
- Rejime ... kendimi güçsüz hissediyorum.
a. başlamış b. başla c. başlayalı d. başlayan
- Çok çabuk karar verdin. Biraz daha ...
a. düşünmen lâzımdı b. düşün c. düşünebildin d. düşmeliydin
- Bana ... hiçbir sebep yok.
a. kızdığınız için b. kızdığınız zaman c. kızmanız için d. kızan

C. Aşağıdaki boşluklara gereken ekleri yazınız.

(5 p.)

1. Ben İstanbul Üniversite..... çalışıyorum.
2. Vazo..... çiçekleri kim getirdi?
3. Oğlumun adı Hasan. Senin..... adı nedir?
4. Gazeteciyim ama fotoğraf..... yapıyorum.
5. Eşim Arap..... ve Fransız..... biliyor.

Ç. Aşağıda verilen on beş kelimedenden on tanesini kullanarak boşlukları doldurunuz.

(10 p.)

hiçbirimiz, kadar, birden, yanına, diye, önünde, sırada, kim, daha, birkaç, hemen, ki, ortasında, bile, durmadan

Trafik kazası

Dün, bizim evin 1..... bir kaza oldu. Ben evde gazetemi okuyordum. 2.....keskin bir fren sesi duydum. Arkasından biri "Ah, yandım!" 3.....bağırdı. Saat bir buçuktu 4. gidip pencereyi açtım. Otuz, otuz beş yaşlarında bir adam yolun 5. kanlar içinde yatıyordu. Ayakkabılarımı giyip yaralının yanına koştum. Bu sırada 6. kişi daha geldi. Kazayı yapan araba kaçmıştı. Yaralının durumu ağırdı. 7. kan kaybediyordu. Bir kişi hastaneye telefon edip ambulans istedi. Ne yazık 8., yaralı ambulans gelmeden öldü. Kaza yerinden ayrılacağımız 9. bir polis geldi. Olayı ona anlattık. Polis, kazayı yapan arabanın plaka numarasını sordu. 10. arabanın plaka numarasını görmemişti.

D. Doğru cümle kurmak için kelimeleri sıraya koyunuz.

(10 p.)

1. kırk / yaşayabilir / hiç / gün / yemek / insan / yemeden
2. mezunları / mi / üniversite / bulabilirler / iş / ?
3. bir / ay / gelmedi / geçen / Alev / yıl / okula / hastayken
4. lisedeyken / sınıfın / duyduğuma / sen / birincisiymişsin / göre
5. arkadaşlarını / davet / Fatma / sigara / etmez / evine / içen